

የዚህን ግራዋ ዘመን መጨረሻ አይቼ፤ ከወዳጆቼ ሁሉ አቆራረጠኝ እኮ!

ነፃነት ዘለቀ (netsanetz28@gmail.com)

ይህን ዘመን ዝም ካሉት ሁላችንም በአንድ ወይ በሌላ ምክንያት ተቆራርጠን መቅረታችን ነው። ለደቂቃዎች ብንጠፋፋ ዓመት የተለያየ የምንመስል የነበርነው የዘሀበሻው ሄኖክ ዓለማየሁና እኔ እንኳን ይህ ወር በቁርጥ “ከተጣላን” ድፍን አምስት ወር ተኩል ሊሆነን ምንም አልቀረንም። ይህ ዘር የሚሉት የሰይጣን ትኩል ለካንስ ይህን ያህል ወራዳና ብስብስ ኖሯል! እደግመዋለሁ - ወራዳና ብስብስ ያለ ብስብስ ነው! ወያኔን ምሥጋን ይንሳውና እንኳን በአካል የማንተዋወቅን የአንዲት ሀገር ዜጎች ይቅርና ይህ ዘመን እኮ አባትንና ልጅን፤ እናትንና ልጅን እኮ በዘር ምክንያት አባልቷል፤ አለያይቷል - አሁን እዚህ ማስታወሱ ተገቢና ገምቢ አይደለም እንጂ - ወያኔ በገባ ሰሞን - በዘረኝነት የወረት ፍቅር ያበደች አንዲት ትግሬ ከአንድ ወሎዬ አማራ የወለደችውን ሕጻን ሽንት ቤት ውስጥ ጨምራ ገድላለች - (ቀድሞ ነገር ማን ከርሱ ጋር ተኝ አላት ባል)። ዘረኝነት ማለት ዐይንንም፣ ኅሊናንም፣ አእምሮንም፣ በጥቅሉ ሁለመናን የሚሰሩ መጥፎ በሽታ ነው - በኔ ግምትና የእስካሁን ግንዛቤ ይህ በሽታ መድኃኒቱ ሞት ወይም በአንዳንዶች ላይ እንዳስተዋልኩት በእርጅና ዘመን አካባቢ ሊመጣ የሚችል ጸጸት ብቻ ነው - የጸጸት ዋጋ ደግሞ ትንሽ ነው ወይም ከናካቴው ላይኖረውም ይችላል። “ባልጨሌሁት ባልሞተ” ብትል መግጨትህንም ገጭተህ መግደልህንም ስለማያስቀረው ጸጸትህ ከንቱ ነው። ... ፍቅር በበዛበት ጠብም ትበዛለች ... ወንድሜ ሄኖክ ወያኔ ትግሬዎችን ጥምብ እርኩሳቸውን ሳወጣ፣ የክት ስድቤንና ትችቴን ከየኮረጃየ ያለአንዳች ስስት እየመገገረጥኩ በነገር ጦር እንዳይሸጡ እንዳይለወጡ አድርጌ ስወርፍ ከአፌ እየነጠቀ በድረገጹ ይለጥፍ እንዳልነበር ዛሬ የነካውን እንጃ እንደ አብርሃ በላይና እንደነስም አይጠሬ አንዳንድ ሞገደኛ “ዴሞክራሲ ጠበቃ ሚዲያዎች” አሸቀንጥሮ ጣለኝ - ስጠረጥር ግን ይህ አዝማሚያ የተከሰተው ከእዚህ አሥርና ዘጠኝ ወራት ወዲህ በመጣብን አዲስ የዘረኝነት ልምሻ መሆን አለበት - ይቺ “ትንሽ ሥጋ እንደመርፌ ትወጋ” የሚሏት ነገር ኢትዮጵያ ላይ ድንኳኗን ደኩና እየተጫወተችብን ናት - ትናንት በውስጥ ተደብቆ የነበረ dormant volcano of racism ዛሬ እየወጣ active volcano of ethnicity ይሆንና በብርቱ ያስቸግረን ይዟል። በዚህች ደቂ እየተለከፈ ስንቱ ትልቅ ሰው ትንሽ ሆነ መሰለችሁ! የምትገርም ማግኔት ናት ወንድሞቼ። እኔን ቀልበሲስ ሞኝጫጫሪውን ብቻ ሳይሆን ግርማ ካሣና መስከረም አበራን የመሰሉ ግሩም ጸሐፊዎችን ሁሉ ጥርቅም አድርጎ በ15 ነጥብ 9 ቁጥር ምስግር ዘግቷቸዋል። እስካሁን ያወጣልን የነበረው እርሱ የሚፈልገው ሀገራዊ ምስል እስኪከሰት እንደመናጅ ቆጥሮን ነበር ማለት ነው። ይሁን። ይህም ተራውን ጠብቆ ያልፋል። “ያልፋል” ብለን ያለል ባለመኖሩ በዚህ አቋምም አናፍርም። ደግሞም ሰው ነውና አይፈረድበትም። በወዳጅነታችን የምንቀጥልበት ሌላ አዲስ ዘመን መምጣቱ ስለማይቀር ልፋቱን ሁሉ በእዚህ አሥር ወሮች ምክንያት አንሰርዝም። የሆነውንና እየሆነ ያለውን መናገር ግን አስፈላጊና ተገቢም ነው። መተፋፈር የለም። ለምኑ ተብሎ?

እንደአጠቃላይ አውነት ከሆነ ጀርባችን መስማት የሚፈልገውን ብቻ እንዲሰማ ካደረግን፣ ዐይናችን ማየት የሚፈልገውን ብቻ እንዲያይ ከፈቀድን፣ አንጎላችን ማሰብ የምንፈልገውን ብቻ እንዲያስብ ካስገደድንና መሬት ላይ የፈጠጠውን እውነት ከካድን የሁለት ጌቶች ባርያ ሆን። እንደፈረንጆቹም በ double standard አራማጅነት ታወቅን። ለሆዳችን አደርን። እውነትን ጠላን። ለሚጠፋ ነገር ሰገድን። ...

በነገራችን ላይ ዘረኝነትና የፍየል ሥጋ አንድ ናቸው።

የፍየል ሥጋ ሁሉም ሰው እኩል አይመገበውም። በሽተኞች ይጠነቀቃሉ። ምክንያቱም የፍየል ሥጋ የሚበላ ሰው የውስጥ ህመሙን ሁሉ ይበረብረውና ገሃድ ያወጣበታል - ፍየል የማትበላው ነገር ስለሌላት - ይገርማችኋል እባብን ጭምር - ይህ ነገር ከዚያ ይመነጫል የሚሉ አሉ - በሌላም በኩል ፍየልን ከሰይጣን ጋር ስለሚያመሳሰሏት ከዚያም አኳያ የሚያያይዙት ወገኖች አሉ - ብቻ የፍየል ሥጋ የተደበቀን በሽታ ሳይቀር ይቀስቅሳል። ስለዚህም የፍየልን ሥጋ የሚበላ ሰው የሠራ አካላቱ ጤና መሆኑን መፈተሽ አለበት። አለበለዚያ ጠቅሞ ላይጠቅመው ነገረኛ ሥጋ በልቶ ለበሽታ ሊዳረግ ይችላል - እንደኔ አነሳስ ለትዝትብም። ፖለቲካችንም የፍየል ሥጋ ሆና! ሆ!

አዎ፣ “የዘሬን ብተው ያንዘርዘረኝ” ነው ነገሩ። አዎ፣ “ያንተ ልጅ የኔን ልጅ መትቶት ከሆነ ምች ይምታው፤ የኔ ልጅ ያንተን ልጅ መትቶት ከሆነ ግን መቼም...” እንዲሉ ነው ነገሩ። አዎ፣ “ለራስ ሲቆርሱ አያሳንሱ ነው” አካሄዳችን ሁሉ። አዎ፣ “የኔ ባል ካንቺ ባል ይበልጣልና ሽሮ አበድሪኝ” እንዲሉ ነው እማዎች። በርግጥ ምን ዓይነት የዘመን ሙጣጭ ውስጥ ገባን? እንዲህ ፍርክስከሳችን የወጣው የዱሮ አባት እናቶቻችን እንዴት አድርገው ፈጣሪን ቢያስቀይሙት ይሆን?...

አብርሃ በላይ ስለትግሬ በጨረፍታም ቢሆን ከነካህ ጽሑፍህን የጎሪጥ ያይብሃል - መለጠፉ ይቅርና። ግንቦት ሰባትንና የወቅቱን ፖለቲካ ከነቀፍክ ወይም እየሆነ ያለውን ከተነፈሰክ ኢካድፍ ከንፈሩን ይነክሰብሃል - መለጠፉን ተወውና። አሮሞንና በፊንፊኔ ፍቅር ያበዱትን እነታከለ አማን መንካት አይደለም አሉታዊ በሆነ መንገድ በተዛዋሪም ቢሆን ጠቀስ ካደረግህ ዘሀበሻ ጀርባውን ይሰጥሃል። አማራን ከነካህ የአማራነት ፍቅር ከኢትዮጵያነትና ከሰውነት ደረጃ የሚበልጥባቸው አዲስ ግልብጦች ይፎክሩብሃል (ስላልተነሳሁበት እንጂ አማራን ሊነገር የሚሰቀጥጥ መስዋዕትነት ከከፈለበት ኢትዮጵያዊነት ለመለየት የሚደረገውን ጥረት በአዲስ ወያኔነት እንደምፈረጀው በዚህ አጋጣሚ መግለጽ እውቃለሁ፤ አያዋጣም፤ አማራን የነሣ ከረጢት ውስጥ መከተት የማይቻል መሆኑን ብረዳም ሙከራው ግን ጥቂቶችንም ቢሆን ማሳቱና ማሳሳቱ አይቀርምና በዚህ ረገድ ጥንቃቄ ይደረግ)። ሕወሓትን ከነካህ - ያው አንዴውኑ ተነክቶና ተነካክቶ መዘረፍ ወይም የተዘረረ መምሰሉ በጄ እንጂ - ምድረ ወያኔ በየአይጋፎረሙና በየትግራይአንላይኑ ይንጫጫብሃል። ሁሉንም በአንዴ ማስደሰት ደሞ አትችልም። ጨለማንና ብርሃንን ለማቀላቀል የሞከረችው ብቸኛዋ ዓዲቅ ሴት ከርስቶስ ሠምራ ናት። ሰይጣንን ከእግዚአብሔር ላስታርቅ ብላ ስትነሳ - እርሱም ሀሰት ይሁን እውነት አላውቅም። በኛ ሁኔታ ግን አንዱን ስታወደስ ሌላው ያበሻቅጥሃል፤ አንዱን ድርጅት ስትሄስ ነፈዝ ደጋፊው በስድብ ያጥረገርግሃል። ተቸገርን። No politics of any nation on this bloody planet is more polarized than that of ours now. በለበጣ የሚያስቀውና እጅጉን የሚገርመው ደግሞ ሁሉም እየተነሣ “ዴሞክራሲ፣ ዴሞክራሲ” እያለ በዴሞክራሲ ስም ሲቀልድ ቅንጣት አያፍርም። ቃሊቱን የቃቃ መጫወቻ አደረጓት። ዴሞክራሲ ሲሞቅ በማንኪያ ሲቀዘቅዝ በእጅ እንዳልሆነ የምዕራቡንና የአውሮፓን ዴሞክራሲ በማየት መረዳት ይቻላል።

ለነገሩ ዴሞክራሲ ወደ ኢትዮጵያ ሊመጣ አይችልም። ምን ቅብጥ አድርጎት? ዱሮም ዱሮ ነን - አሁንም አንድ ሁለት ቃል ከመነጋገራችን “አሃ! ከምዚ ዝብለኒ ትግራዊይ ስለዝሆንኩ እምበር...?”፣ “አሃ፣ እንዲህ የሚለኝ አማራ ስለሆንኩ አይደል እንዴ...?”፣ “አካሲሚቲ! ሲላ ኦሮሞ ታኤቲ ...?” እየተባባሰን ከእንሰሳትም ባሕርይ በወረደና እጅግ ባፈገገጠ ሁኔታ እየተመነቃቀርን እንገኛለን። መልካምን ነገር በባዶ መሬት ቢመኙት ጠብ የሚል ነገር የለም። አታሚርትብን የሚለኝ ካለ እርሱ ማኅበረሰብአዊ እውነቱን እንዳይይ ሌሎች ሰዎች ጋርደውበት ወይም ቁዛዊ ሕይወቱ በባሌና በባሌ ተመቻችቶለት በተመሳሰሎ የድሎት ግርዶሽ ዐይነት የተሸፈነበት ግልብ ወገን ነው። እንጂ ሀገራችን በአሁኑ ቅጽበት ቤንዚን ተርከፍክፍብት ከብሪት የተጫረበት ደን መሆኗን ለመረዳት ሌላው ቀርቶ የታከለ አማ መንግሥት በአሁኑ ወቅት የሚሠራቸውን አዲስ አበባን በአዲሱ ቋንቋ oromize የማድረግ የ24/7 አጣዳፊ ተግባር መታዘብ ከበቂ በላይ ነው። ደግነቱ ግን ይህም ልክ እንደወያኔዎቹ ሁሉ ብዙ አይዘልቅም። የነዚህም ዕኩይ ተግባር ወረት በአጭር ጊዜ ይቀጫል። ኢትዮጵያን እየጠበቃት ያለውን ኃይል ያለመረዳት ችግር ነው ሰዎች ወደዚህ ዓይነት ብልጥነትን ማዕከል ያደረገ ጅልነት እየከተታቸው የሚገኘው - ከወያኔ የማይማር መቼም የመጨረሻው ደንቆሮ መሆን አለበት። እንጂ መለስ ዜናዊና ስብሃት ነጋ ከዓለም አቀፉ የሄረኞች ጎብዕ ኃይል ጋር ተባብረው ማጥፋት ያልቻሏትን ሀገር ዛሬ ጃዋርና ታከለ ያጠፏታል ብሎ ማሰብ በትንሹ የሞህን ነው - ብዙ ቡልሃ አለ - ኢትዮጵያን ከደራሳት የወያኔ ፈርዖናዊ አገዛዝ ነፃ ያወጣው ቁሮና አቢይ ወይም እነጃዋር ናቸው ብሎ የሚያምን ብዙ ጅል አለ - ይገርመኛል። እነዚህ ከማን አንሹዎች የሚከናወኑት ክፍተት ያገኙ መሰሏቸው ነው። ወያኔም እኮ ይህን መሰል ክፍተት ነው የተጠቀመችው። ከላይ የተላከው በአካል እስኪከሰት እንዲህ ያለ የሽግግር ሁከት የሚጠበቅና ያለም ነው።

እርግጥ ነው - እንዲህ ያለው አካሄድ የተወሰነ ጉዳት ላልተወሰነ ጊዜ ማስከተሉ አይቀርም። ሰዎች መፈናቀላቸው ሀብትና ንብረት ማጣታቸው የሚጠበቅ ነው። በሀገረ አሜሪካ - ሰለጠነ በሚባለው ዓለም ውስጥ አምስት ዓመት ተኑሮ ስንትና ስንት ቋሚና ተንቀሳቃሽ ንብረት ማፍራትና ከፕሬዝዳንትነት ቦታ ውጪ - እርሱም አዚያው መወለድን ስለሚጠይቅ እንጂ በቀለምና በዘር አይደለም - ከዚህ የኃላፊነት ሥፍራ ውጪ ባሉ የሥልጣን ቦታዎች ተመርጦ ወይ ተመድቦ ማገልገል በሚቻልበት ሁኔታ እኔ 40 ዓመት በኖርኩባት ከተማ መጤ ከተባልኩ በጊዜያዊ ቡድን አፍ ሪከርድስ መመዝገብና የወደፊቷ ዓለማችን መሣቂያነት መብቃት አለበት - አሁንም መሣቂያ መች ጠፋና - ሞልቶ! ... ዶሮ መሬት ስትጭር ብዙ ነገር ታወጣለች - ስለዚህ ብዙ መጫር ላይኖርባት ነው፤ “በቀላሉ ጭራ መኖር ስትችል ለምንስ ብዙ መጫር አስፈላጊ?” ብሎ መጠየቅም ሞኝነት አይደለም። ለማንኛውም ግን ይቺ የወያኔ አካሄድ ለማንም አትበጅም። የመጨረሻውና የተኛው... የማን ዘበራቂ ነኝ እናንተዬ። ኤጭ! ይህ ጉዳኛ ዘመን በኔው ዕድሜ ይደረስ? ለማንኛውም የሁሉም ነገድ ልባዎች ይችን ጊዜ በጥንቃቄ ያዟት።

“ፍቅር ያዘኝ ብለህ አትበል ደምበር ገተር፤
እኛም አንድ ሰሞን እንዲህ አ’ርጎን ነበር” ብላ አቀንቅናለች ሐብረኸት ባራኼ ነፍሷን ይማረውና። (ሞታለች እንዴ ግን?)

ዴሞክራሲና ሃሳብን በነፃነት መግለጽ እንግዲህ እንደዚህ ነው። ለራሱ ሲሆን እስከፕንት - ለሌሎች ሲሆን አንድያውን ጥርቅም! ወይም በመለኪያና በመቁነን - እንደገዳም ሬሽን። አየ ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን! ከሰደትና በሰደት እንኳን ምንም የማንማር ግትሮች።

እኔ ደግሞ እላለሁ - አንድ ሰው የሚናገረው እውነት እስከሆነ ድረስ - እውነት ባይሆን እንኳን በተሳሳተ መረጃ ምክንያት የመሰለውን ግን ለጦርነትና ለዐመፀ የማይጋብዝ ሃሳብ እስከተናገረ ወይ እስከጻፈ ድረስ ሃሳብን በሃሳብ መሞገት እንጂ ማፈን ወይም ባልተመጣጠነ መሣሪያ ወግቶ በሚገኝ ድል መቦረቅ አስፈላጊ አይደለም። ባደጉ ሀገሮች መሪዎቻቸውን በጦርና በዝንጀሮ፣ ሲፈልጉ በውሻና በጉማሬ እየመሰሉ ቢያወጡ ማንም ዝምባቸውን እሽ የሚላቸው የለም (እኛ ጋ እኮ ወዲያውኑ ማምለክ ወይም በሰይጣንነት ፈርጆ ማውገዝ እንጂ ማስተዋል ብሎ ነገር አልፈጠረብንም፤ አሁን አቢይን በትችት መልክ ተሰቶህ ወይም አምነህበት ትንሽ ብትነካ ... ኧሯሯ... ይወርዱብሃልኝ።) ባደጉ ሀገሮች ሰዎች እላፊ ቢናገሩ እንኳን አበዱ ተብለው በአንባቢዎች ይተቻሉ እንጂ እነሱን እየተከተለ ጊዜውን የሚያጠፋ መንግሥታዊም ሆነ ግላዊ አካል ያለ አይመስለኝም። የኛ ሀገር እኮ የተለዩ ነው። ሁሉም ሰላንተ እርሱ ነው የሚያውቅልህ። ሁሉም ምርጫህን እርሱ ነው የሚወስንልህ። የቤቢሲተሩ (babysitter) ብዛት ከቁጥር በላይ ነው። መንግሥት ቤቢሲተር ነው፤ ተቃዋሚዎች ቤቢሲተር ናቸው፤ ጋዜጠኞች ቤቢሲተር ናቸው፤ ባለድረገፆች ቤቢሲተር ናቸው፤ ሁሉም እንዳልል ጥቂቶች ስለሚጨፈሉብን ፈርቼ እንጂ አብዛኛው የግልም ሆነ የመንግሥት ሚዲያ ቤቢሲተር ነው፤ ታዋቂ ግለሰቦች ቤቢሲተር ናቸው፤ ነጋዴው ቤቢሲተር ነው፤ ሀኪሙ ቤቢሲተር ነው (ራሱን አሞህ እግርህን ሊያክምህ የሚጎነበስ እኮ እኮ አለ - ብትነግረውም በትዕቢት ተወጥሮ የማይሰማህ)፤ ... እኛ እንግዲህ የት እንግባ? የዚህ ሁኔታ ምንጭ ሕዝብን መናቅ ነው፤ ሕዝብን ምርጫ እንደለለው ባዶ ጭንቅላት (ነጮቹ ታቡላራዛ የሚሉት) እንደሆነ አድርጎ የመቁጠርና ራሱን ሰማየ ሰማይት የመስቀል ልክፍት ነው። የሚገርም ሀገራዊ ቋሚ ልክፍት። ሕዝብ አያውቅም ካልን እንዲያውቅ መንገዶችን ማመቻቸት ነው፤ ትምህርትን በጥራት መስጠት ነው፤ የንቃተ ጎሊና ማሳደጊያ ማዕከላትን ማቋቋምና በሁሉም ረገድ መደገፍ ነው። ሕዝብን የማብቃት ሥራ መሥራት ነው። ራስንም ከሙስናና ከዘረኝነት ማጽዳት፣ በዕውቀትና ችሎታም ማነጽ ነው። .... በዚህ መልክ መቀጠሉ ግን ወደ ገደል መጓዝ ነው።

እንግዲህ ስለኛ የሚገርም ጉዳይ ይችን ታህል ከተነፈስኩ በቃኝ። ግን ከጀርባቸውም ሆነ ከፊት ለፊታቸው ምንም ዓይነት ቁስል የሌለባቸው (የሚመስሉኝ - ቢያንስ)፣ ከፊትም ሆነ ከኋላ ገራፊና ተቆጣጣሪ ያልተመደበባቸው፣ ለእንጀራ ሲሉ የዴሞክራሲን ባህል እንደሸቀጥ ዋጋ የማያወጡና የማያወርዱ፣ በዘር ልክፍትም የማይሰቃዩ፣ ሙያን በእንጀራ የማይለውጡ፣ ዴምራሲን ለመተሻሻነትና ለመሞዳምጃነት ወይም ለመመሳሰል ሲሉ የቃሉን ፍቺ በመዘንጋት ራሳቸውን ለትዝብት የማይዳርጉ እነ እንትናን የመሰሉ ግለሰቦችና ድረገፆች እንዳሉ በዚህ አጋጣሚ መናገር ተገቢ ነው - ማስታወቂያ እንዳይመስልብኝ ለጊዜው ስማቸውን መናገር አልፈለግም። እንጂ ወላድ በድባብ ትሂድ አሉ። በነገው ቀን የማያሳፍሩን ለፈይህ የማይሉ፣ ለአምባቸው የማይሉ፣ ለፍትሔ የማይሉ፣ ዘበርጋ ሲነሳ ወክክ የማይሉ፣ ግምብወግሽ ስትጠራ ፊታቸውን ኮሶ የማያስመሰሉ፣ .... ጥቂትም ቢሆኑ ለጎሊናቸው ያደሩ አሉን - በምድረ በዳው ጉዟችን ጉልበታችን እንዳይዘል የሚያበረታቱናና ተስፋ የሚሆኑን፣ በበረሃማው ዝምዝም መንገዳችን ምንጭ ሆነው የውኃ ጥማታችንን የሚያስታግሱልን - በድቅድቅ ጨለማ ውስጥ የብርሃን መቅረዝ የሚሆኑን እጅግ ጥቂት ሻማዎች አሉን - እግዚአብሔር እነሱን ያብዛልን፤ ከሀሰተኛና አስመሳይ ነቢያት፣ ጊዜ እየጠበቁ በዚህ ወይ በዚያ ምክንያት ከሚከዱን ግን ይጠብቁን። የዛሬው ማፈሪያ ታሪካችን በነገው ዕለት ሲለወጥ - የድል አጥቢያ አርበኛው ቢበዛና በዚያም ሥርዓት

እንደእስከት ዐመልን ቀይሮ ማስቸገሩን ቢቀጥልም - ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን ተገቢ ክብራቸውን ያገኛሉ። ዛሬ የተገላቆሉ፣ ኑሮና ሕይወታቸውን ለማሻሻል ሲሉ ሕዝባዊውን የሀገር ትንሣኤ ዓላማና ትግል እንደሌላው በጭብጥ ምሥር ያልለወጡ ወገኖቻችን ይህችን ሀገር ከፈጣሪ እጅ ተረክበው እንደገና የዓለም ቁንጮ ያደርጓታል። ከሥር የነበረ ቁንጮ ቢሆን ያስደስታል የፈጣሪን ፍርድ ትክክለኝነትም ያሳያል እንጂ አያስከፋም፤ ትዕቢተኛና ትምክህተኛም አያስብልም - የቀኝ ኋላ ዙር አንዱ ትርጉምም ይሄው ነውና! መጽሐፉስ “ፊተኞች ኋለኞች፤ ኋለኞችም ፊተኞች ይሆናሉ” ይል የለምን?